

KandavēZE

Pasaules latviešu ģimeņu 3x3 saiets Kandavā

Ceturtdiena, 2012. gada 26. jūlijs

Viņi mums vēl parādīs!

3x3 teātrī strādā pēc sava ritma, bet arī domā, kā noslēguma koncertā likt mums par aktieriem pabrīnīties.

Teātrī ir daudz jauniešu, un ievirzes vadītājs režisors Valdis Lūriņš par to berzē plaukstu. Viņam patīk, ka nodarbībās piedalās un atraisās arī kungi un kundzes, kas ir jauniešu vecāku gados. Tāda ir arī Dace. Viņa savulaik darbojusies Universitātes Studentu teātrī, nu ir iespēja atcerēties jaunību. Līdzās ir jaunieta Amanda, kas saka: „Man liekas, ka nav svarīgi, cik kurš vecs.

Es varu ar visiem sastrādāties.” Jaunieta arī pastāstīja, ka šajā ievirzē viņa jūtas arvien brīvāk. Tas ir profesionāla režisora nopelns. Valdis gan uzsver, ka viņa pieeja ir palīdzēt attīstīt individualitāti, nevis katram likt atskaitīties.

„Man liekas, 3x3 nometnes burvība ir tā, ka te daudzās paaudzes satiekas un patiešām jūtas kā viens vesels, pazūd gadu starpība, nerunājot par to, ka cits citu uzrunā uz „tu”, Valdis turpina. Par turpmāk plānoto viņš atklāj vien tik daudz, ka parā-

dīs „kaut ko, kas būs balstīts uz tiem vingrinājumiem, kurus dalībnieki būs apguvuši”. Sola arī iesaistīt daļu publiku.

Bet pagaidām turpinās mēģinājumi, kuru gaisotni aprakstīt grūti. „Karā ziņā – ne bēdīga. Nodarbībās cilvēki dara to, ar ko ikdienā nenodarbojas, savā ziņā ir satikšanās svētki, un tie ir patīkami” smaida Valdis.

Teātrī piedalās dažādu paaudžu cilvēki. Nodarbībās viņi jūtas kā viens. U

Agrita

Māra Zālite, dzejniece

Par laimi

Nelūdzies liktenim laimi.
Liktenis to nepazīst.
Lūdzies, lai tava skaistākā
Krūzīte nesaplist.

Lūdzies, lai svētdien labs laiks.

Nelūdzies liktenim laimi,
Liktenis nezina, kas tā.
Lūdzies, lai atrodas soma
Tramvajā aizmirstā.

Lūdzies, lai svētdien labs laiks.

Redzi, pazuda soma.
Redzi, krūzīte plīst.
Tādēļ, ka lūdzies tu laimi,
Redzi – svētdienā list.

Nelūdzos liktenim laimi
Liktenis to nepazīst.
Lūdzos, lai mana skaistākā
Krūzīte nesaplist.

Lūdzos, lai svētdien labs laiks.

Nelūdzos liktenim laimi.
Liktenis nezina, kas tā.
Lūdzos, lai atrodas soma
Tramvajā aizmirstā.

Lūdzos, lai svētdien labs laiks.

Redzi, atrodas soma,
Vesels ir krūzītes vaigs.
Tādēļ, ka nelūdzu laimi...

Redzi – svētdien labs laiks. U

DIENAS PLĀNS

Piektdien, 27. jūlijā

- 8.00 – 9.00 Celšanās, rīta rosme
 9.00 – 9.30 Brokastis
 9.35 – 9.50 Jubilāru un gaviļnieku sveikšana; Informācija; Kandavas 3x3 TV ziņas (skolas zālē)
 10.00 – 12.00 Rīta ievirzes
 12.00 – 12.30 Brīvbrīdis
 12.30 – 13.30 Pusdienas
 14.00 – 16.00 Pēcpusdienas ievirzes
 16.00 – 16.30 Brīvbrīdis
 16.30 – 17.30 Bēbišu skola. Rotaļas un tautsdziesmas visai ģimenei
 16.30 – 18.30 Apvārsnī – uzņēmējs Aivars Žimantis (bibliotēkā); Novusa turnīrs (vidusskolas sporta hallē); Maisiņu apgleznošana; Sports; Galda spēles; Novada mācība
 18.30 – 19.00 Vakariņas
 19.30 – 21.00 Kandavas vakars Ozolāju estrādē
 21.00 – 21.30 Vakardziesma, mazo bērnu guldināšana
 21.40 – 22.40 Daudzinājums Bruņinieku pilskalnā
 23.00 - ... Nikšana, danči
 23.00 - ... Zolītes fināls (kafejnīcā)

Pušķos – tējas zāles

Floristikas ievirzes vadītāja Signe Ezeriņa ik saieta rītu ceļas piecos, sakopj savus lopiņus un, kamēr vēl rasa nav nožuvusi, steidz uz savu tēju dārzu saplūkt zālītes apsveikuma pušķiem.

„Es ceru, ka gaviļnieki saņemtos pušķus neliek vāzē, bet gan pakarina un sāk žāvēt – tajos ir tikai tējas zāles,” saka Signe. Katrā pušķī ielikts pelašķis – mundrumam, asinsritei. Kurzemes pusē pelašķi dēvē par piparzāli, un savulaik to izmantoja gaļas ēdienos piparu vietā. Tāpat ik pušķī ir raudene, kas īpaši svētīga sieviešu veselībai. Tāpat pušķī atrodamas kliņģerītes, kas der organisma attīrīšanai, arī nomierinošā un atslābinošā vīgrīze un, protams, piparmētras, kas der ēstgribas uzlabošanai – tā ir ļoti garšīga tēja.

Lolita

3x3 Kandavas saime

Vivita Skurule, Inga un Zane Stafeckas ir danču un nikšanas muzikantes. Latgalietes (kaut gan Inga dzimusi Aizputē), kas dzied un ar akordeonu un vijoli piespēlē Kandavu. Vivita 3x3

nometnēs ir kopš 2002. gada Skrundā, bet tikai otro reizi ir kopā ar visiem trim bērniem Līgu, Iritu un Reini. 3x3 mūzikas diska ierakstītāji smejoj: ja no visiem 3x3 diskem paņemtu visu, ko Vivita dziedājusi, spēlējusi, piespēlējusi, diriģējusi – pašai savs 3x3 disks sanāktu. Savukārt StafECKi pirmoreiz 3x3 bija 2000. gadā Aglonā, kur gulšana uz grīdas vienā istabā ar Bitiniekiem bija sākums ģimeņu draudzībai. Toreiz piedalījušies vienkārši kā dalībnieki, bet Ingai bijusi līdzī vijole un nevarējusi mierā nosēdēt – piespēlējusi dančos. Aicināta nākamajā gadā atkal spēlēt – un dara to joprojām. Kaut arī Inga vienmēr dziedājusi un spēlējusi, par danču muzikanti tapusi 3x3 – viņa saka. Arī Zane tieši 3x3 no dančos dancotājas pārtapusi par danču muzikanti. Šajā nomētnē kopā ar viņām ir tētis Andris (arī liels dziedātājs un dancotājs), trešdien pievienojās Ieva, mājās palicis Pēteris.

Trīs paaudzēs saietā ir Gruntes – vectēvs Uldis, vecmamma Austrā, dēls Jānis, vedekla Elīna un mazmeita Līva. To, ka viņi visi šogad dosies uz Kandavu, Gruntes izlēma jau pirms gada. Jānis nomētnē ir otrreiz – viņš jau Kazdangas nomētnē vadīja galda spēļu ievirzi, un dara to arī šogad. Galda spēles ir gan Jāņa hobiji, gan darbs – viņš strādā spēļu veikalā „Ludo”. Piedzīvojis nomētnē sajūtas, Jānis par tām pastāstīja mājās un, lūk, viņi ir te. „Būt 3x3 trim paaudzēm – tas noteikti ir tā, kā tam jābūt,” saka vectēvs Uldis. Viņiem ar Kandavas saietu ir vēl kāda saikne: Uldis ir radošās grupas vadītājs Ziedītes Začestēs brālis, bet Jānis – krustdēls.

Jā, viņiem visiem te patīk. Uldis, piemēram, saietu sāk apgūt tāpat kā daudzi citi, kas 3x3 iepazīst pirmoreiz: viņš pieceļas, paēd brokastis un dodas uz 1/2x1/2 spēlēt ar citiem bērniem, bet Austrā tikmēr dodas mācīties fotografēt. Savukārt pēcpusdienā viņš dodas uz teātri: „Tā ir mana pēcpusdienas novirze,” smejas Uldis. Jānis rītos dodas uz politiku, bet vakarā gādā par galda spēlēm. Saieta ritumā Gruntēm vēl kāds īpašs piedzīvojums: ekskursijas laikā Sabilē viņi devās sveikt vecvecmāmiņu Annu vārda dienā.

Kopā ar Animācijas ievirzes vadītāju Daci Liepu 3x3 saietā ir kupla saime: bērni Silva (20), Viesturs (15) un Alma (9), ir arī Alise (4), kam Dace jau pusgadu ir aizbildne. Un vēl Daces gādībā saietā ir Anna (16), Ilja (13) un Sanija (10) no Lejasstradiem. Dace smaidot saka: „Esam liepu ķekars ar dažādām ogām – kad citi dejo dančus, mums jātiek galā ar dažādiem diplomātijas dančiem, lai saglabātu mieru un katru nākamā dienu sāktu ar prieku.”

Rasma un Lolita

IEVIRZES

Ar mīlestību nepietiks

Vienmēr vieglāk ir iesākt pareizi, nevis iesākt nepareizi un tad iet atpakaļ un sākt no gala. Tā saka Līga Ruperte.

Kopā ar Māru Tupesi viņa vada ģimeņu seminārus. Sacītais ir jāattiecina uz ģimenes veidošanu un māku dzīvot ģimenē. Tiem, kuri domā, ka mīlestība atrisinās visu, Līga saka: „Ne-e. Ir vajadzīgs prāts un mīlestība.”

Nodarbību galvenais mērķis ir savstarpējo attiecību uzlabošana. „Mēs skatāmies uz ģimeni kā uz sistēmu – tajā katrs ģimenes loceklis ietekmē pārējos,” stāsta Līga. „Runājam par īpašībām, kādas ir tādām ģimenēm, kuras funkcionē labi, un tādām, kuras tik labi nefunkcionē, un ko varam darīt, lai situāciju uzlabotu. Daudz kam pamatā ir komunikācija.”

Ievirzes tēmas ir arī jūtas, pašcieņa. To ģimenē var audzēt gan bērnos, gan pieaugušie viens otram. Pašcieņu var arī sagraut – bērniem un pieaugušie viens otram. Lielākajai daļai ģimeņu semināra dalībnieku ir bērni, tāpēc runā par audzināšanu. „Uz grīdas mums viss ir pilns,” Līga saka par bērniem un viņu vecākiem.

Rudenī apritēs 55 gadi, kopš Līga apprecējās ar Arnoldu. Rupertiem ir dēls un trīs mazbērni. Jautāta, vai viņai attiecībās ar vīru ir bijuši sarežģījumi, Līga atsmej: „Protams! Es domāju, ka visās ģimenēs ir problēmas. Pat tad, ja kāda šobrīd izskatās perfekta, uz galvošanu, tai kaut kas ir bijis vai būs. Tas ir normāli, ka ir problēmas. Galvenais – tās apzināties un censties rast risinājumus.”

Kā diena, tā gredzens

Rotkaļa Andra Grebja zellis Jānis Bunka palīdz ierādīt, kā top etnogrāfiskās rotas mūsdienās.

„Mācām nevis to, kā darīja senie latvieši, bet veidojam tādu kā savu etnogrāfiju ar mums pieejamo tehniku,” pastāstīja Jānis. Vieni jaunieši pamēģina strādāt ar sudrabu, citi ar bronzu, kaparu. Top gredzeni, auskari, kuloni. Darbnīcā ir interesanti.

Jānis uzskata, ka rotu darināšana ir katram pa spēkam, bijusi tikai pacietība. Ikviens ievirzes dalībnieks dienā izgatavo vienu priekšmetu. Piemēram, vakar – aproci, aizvakar – gredzenu.

Zellis Jānis ar rotu kalšanu nodarbojas piecus gadus. Viņš četrus gadus mācījies metāla dizainu Liepājas mākslas vidusskolā, tad izgāja praksi pie juveliera un tur arī ir palicis.

Pastiepj plastikas robežas

Kustību ievirze ir Ritās Grīnfeldes ziņā. Viņa nometniekus „luncina” pirms pusdienām.

Nodarbībās cilvēki ierodas katrs ar savu interesi – vieni grib iegūt un uzzināt ko jaunu, otri grib vienkārši izkļaidēties –, bet izdodas izdarīt diezgan daudz. Rīta cenšas rast kontaktu ar grupu, un tad izklaide kļūst kvalitatīva. „Caur patiku darboties cilvēki gūst sev kādas atziņas. Šajā gadījumā primārais ir, lai cilvēks sajostos labi no tām iespējām, ko viņš sevī ir apjautis,” saka Rita.

Kustas bez mūzikas, tomēr – ne bez skaņām. „Tāpat kā, kad krūzītē maisām kafiju un runājam, tāpat arī uz skatuves nav tā, ka tu tikai nostāties, pasaki un aizej. Šīs lietas netiek dalītas. Cenšamies visu savienot un apjaust, ka mūsu ķermeņa plastiskās robežas ir daudz plašākas un tālākas, nekā esam iedomājušies un izmantojam ikdienā,” saka Rita. „Nav jau arī nepieciešamības. Jo sēdošāks darbs, jo mazāk vajadzības pārvietoties, jo slinkākas izklaides – jo mazāk ķermenim piepūles.”

Kustību skolotāja ir arī mamma un sieva. Profesionālajā plāksnē ir Latvijas Kultūras akadēmijas pasniedzēja – māca topošajiem aktieriem skatuves kustību. Ir Anša Rūtenāla kustību teātra „vecs kustonis” kopš 80.-iem gadiem.

Agrita

JUBILĀRI

Mēnesi latviešu sabiedrībā

Smalkā baltmatainā meitenīte Anna Lisa Krūmiņa šorīt saņēma vārda dienas pušķi.

Viņa ir piecus gadus veca un ieradusies Kandavā no ASV, no Maiami Floridā. Anna ir Latvijas 3x3 pado-
mes priekšsēdētājas Ineses Krūmiņas mazmeita.

„Saieta pirmā vasara bija Mālpilī, kad viņai bija vēl tikai trīs gadiņi, un pagājušogad arī Anna bija klāt,” par mazmeitu stāsta Inese. „Annas vecāki diezgan daudz strādā, vismaz mazmeitu atsūta padzīvot latviskā vidē. Tagad, kad viņai piecu gadu vecumā būs jāsāk mācīties skolā ar angļu valodu, šis lēmums, ka viņai vismaz mēnesi ir jāpadzīvo te latviešu sabiedrībā un jāparunā latviski, bija ļoti nopietns. Tā ir diezgan dārga „izklaide”.”

Vecvecāki ir iepriecināti, ka Annai patīk iet uz savām nodarbībām, pat nav jāpierunā. Viņai ļoti patīk vakara pasacīna. „Ar citiem bērniem iedraudzējas lēnām, jo Anna ir vienīgā savā ģimenē, tāpēc vairāk pieradusi komunicēt ar vecākiem bērniem un pieaugušajiem, bet ar dažiem bērniem jau ir iepazinusies,” zina Inese.

Šodien gavilnieču daudz – arī Anna Moskvina, Anna Nulle-Gobzeme, Anna Veilande, Anna Grāvīte-Taukule, Ance Grīnvalde, Elīza Ance Kalniņa, Anna Lauberte, Anna Lazovskis, Ella Anna Kalendra, An-nija Paula Heiberga.

Agrita

Ceturtdā diena – Brīvais mikrofons

Krišjānis Kristaps Kapustāns uzstājas pirmais. Viņš izpildīja skaņdarbu klavierēm.

Silvu ģimene dziedāja šūpuļdziesmu trim tēvadēliem – Bernardo, Bruno un Hugo. Dziedāja divās valodās, jo viņiem tētis to dzied portugāļu, bet mamma – latviešu valodā.

Brīvais mikrofons, kurā 3x3 dalībnieki var parādīt savus talantus un izdomu, pirmoreiz notika pirms 15 gadiem. Tas kļuvis par 3x3 tradīciju, tāpat kā tradicionāli to vada Ingus Krūmiņš.

Brīvā mikrofona veterāns Andris Tomašūns parasti dziedājis bez gatavošanās, bet šoreiz, kad uzstājās kopā ar dēlu Juri, parādījis repertuārs, ko viņš nezinājis, tādēļ amatnieku kupleju dziedāšanai bija jāgatavojas.

Daina Emilija Freinberga-Upmale spēlēja Čaikovska "Jauno lelli".

Rūdolfs Bumbieris, kuram noietnē vislabāk patīk ļoti izgulēties, ļoti izjusti izpildīja „Rūda dziesmu” par bēdīgajiem vecākiem, kas dēlu audzina.

Gundars Kalniņš un Jānis Atis Krūmiņš no vīru kopas "Vilki" dziedāja skarbu karavīru dziesmu: "Māte mani lolodama, dur zobenu šūpulī..."; taču, kā sacīja Jānis, – bez skarbuma nevar valsti nosargāt.

Pūsepu ģimenes bērni dziedāja "Piena ceļu" – dziesmu par ceļu uz mājām, kas viņiem ir Ventspili.

"Upe nesa ozoliņu" Re!Pats! izpildījumā skan neierastos ritmos. Imanta Nīgale un Kārlis Briedis jeb Re!Pats! muzicē Rīgā folkklubā "Ala" (tur viņi būs arī šosvētdien). Bet 80.-tajos gados Kārlis kopā ar Raiti un Sandi Freimaņiem spēlēja latviešu trimdas grupā "Skandāls".

Skuruļu ģimenei gan te Kandavā, gan mājās Viļānos vislabāk patīkot naktis. Bet dziedāja viņi latgaliešu krustabu dziesmu.

Lailai un Jānim Kirmuskām dziesma "Tik gabaliņu..." ir ļoti nozīmīga – tā bija viņu pirmā dziesma pirmajā izrādē, sākot darbu teātri.

Kocēnu 3x3 Radošā grupa – Cepļi, Mieziši un Grīnvaldi – tā sastrādājušies un sadziedājušies, ka nevarēja nekāpt uz Kandavas skatuves un nenodziedāt vienu riktīgu latviešu sēru dziesmu par to meitiņu, ko šodien glabā.

Viena pūš flautu, otra sit knipšus, trešā piesit plaukstas – tāds bija Paulas Baranovas un viņas draudzeņu priekšnesums.

Albertam Rokpelnim junioram vakars bija par vēlu un, pamodinātam no miega, tēta iesildišana izdevās īsa. Taču pietiekama, lai Alberts seniors kopā ar vijolnieci Zani varētu prezentēt Alfrēda Vintera 1938. gada dziesmu “Mana dzimtene jaukā”.

Apvienība “Caurais spainis” dziedāja par caurumu spainī. Publika uzgavilēja Joakima latviešu valodas zināšanām, tāpat kā viņa vijoles priekšnesumam – zviedru deju melodijām.

Kāpēc kvartetam nosaukums ELPA? Eduards – Liene – Poga – Alberts.

Krūmiņa un Liepa (Baiba un Silva) Nopelniem bagātā skatuves mākslinieka Pētera (Reitera) muzikālajā pavadījumā izpildīja dziesmu par deviņiem viena tēva dēliem lībiešu valodā.

Neviens Brīvais mikrofons nav bijis bez Krūmiņu dzimtas oriģināla priekšnesuma. Šoreiz viņi dziedāja apsveikuma dziesmu, ar ko savējos modina dzimšanas un vārda dienu rītos, novēlot ne mantu vai slavu, bet gan zelta kokli un dziesmu kamoliti.

Marta Auziņa Brīvajā mikrofonā ienesa jaunu vēsmu – viņa dejojā baletu.

“Mazie zaļie” (kas patiesībā bija ļoti raiba bļice) dziedāja Odu klusumam, bet vairāk gan mazajiem, klusajiem, oranžajiem Bitiniekiem.

PAZIŅOJUMI

• Jāsamaksā par mājupceļu

Tiem, kas no nometnes uz Rīgu svētdien brauks ar kopējo autobusu, jāpiesākās un 3 latus jāsamaksā Infocentrā ceturtdien un piektdien.

• Vai tu esi iepazinis Kandavu?

Piektdien, 27. jūlijā tev un tavai komandai (ģimenei) būs iespēja to pierādīt fotoorientējoties. Starta pie skolas ēkas ieejas. Komandu skaits ierobežots. Pierakstīties pie Infocentra līdz piektdienas plkst. 13.00. Informācija Aksilda 29266813.

ZOLĪTE

Sācies zolītes turnīrs trīs kārtās

Apgriezienus uzņem zolītes turnīrs. Vienojušies par turnīra izspēles kārtību (saskaņā ar zolītes noteikumiem), 15 dalībnieki uzsāka spēli. Jā, tieši tā. Tā ir spēle, kurā kāds ir vinnētājs un kāds zaudētājs.

Spēle notiks trīs kārtās, lai varētu objektīvāk noteikt uzvarētāju. Pēc pirmās kārtas lideru pozīcijās Rokpelnis seniors, Uldis Zalkovskis un Eduards Krūmiņš.

Šodien un rīt turnīrs turpināsies. Par nākamo spēļu laikiem sekojiet informācijai pie Infocentra skolā un pie gravitācijas punkta 1. kopmītņu korpusā.

Azartisku turnīru novēlot, pats G. T. Pēteris

3X3 BĒRNIEM

Keramikas brīnumi

„Nē, nē, man nav laika runāt, man formas jāvaktē!” tā uzreiz tieku atraidīta. Un patiešām, rādot savus vēl pusgatavos darbiņus un gaidot skolotājas padomu, bērni no visām pusēm ir apstājuši Velgu Melni. Velga ir tukumniece, un Durbes pili viņai pašai ir sava darbnīca. Keramikas ievirzē Velga bērniem māca gan ar rokām, gan ar virpu veidot dažādas praktiskas lietas – bļodiņas, krūzītes, podiņus.

Tikmēr smuku trauku virpo mazā rīdziniece Lote Cekule. Nē, viņa vēl nezina, kas tur iznāks. Kas būs, to dedzinās. Galu galā, pie virpas viņa sēž pirmo reizi. Drīz jau viņa būs galā, un citi bērni tad būs laimīgi, jo uz virpošanu ir gara rinda.

Ja māla bumbai nogriež vienu ceturtdaļu, tad iznāk podiņš ar vāciņu – tieši to patlaban ar bērnu veidotajām bumbām dara otra skolotāja, kandavniece Linda Romanovska. Viņa ir beigusi Latvijas Mākslas akadēmiju, taču par savu skolotāju ar lielo burtu uzskata slaveno Latgales keramiķi Ēvaldu Vasiļevski. 3x3 viņa ir pirmo reizi. „Gribas jau paspēt uz visām ievirzēm,” viņa nopūšas un smeļ, „Bet iznāk tikai būt savējā. Man vēl jāpaspēj uzbūvēt cepli, kur visus šos darbiņus apdedzināt.”

Savu māla bumbu ar ķemmi rotā arī kandavniece Elīna Kēniņa: „Vispirms izveido divas bļodiņas, tad abas salīmē kopā. Tad grezno un skolotāja nogriež vāciņu.” Jā, izrādās, ka viss ir vienkārši!

Cilvēka dzīve kā Dieva zīmējums

Bērni, sastājuši pie zili platas auduma lentas, pie mutes salikuši tādus kā ziloņa snuķus, pūš „Kur tu teci, gaiļī!” Nē, tie nav snuķi, tās ir ūsas! Nē, tālskatis! Bet, re, tagad tā ir mōpēda stūre! Tagad – krelles, mati, telefons... Tā nebeidzami. Šķiet, ka leļļu teātra ievirzes vadītāji Laila un Jānis Kirmuškas bērniem māca vienkārši ālēties. Bet nē, te nav nekādas nekārtības, tā ir valdzinoša ļaušanās bērniņas neprātīgajam priekam un izdomai.

„Mēs taisām visādus cilvēciņus un lellītes no trubām.”

„Mēs plastmasas bumbiņas aplīmējam ar papīru un tad nokrāsojam ar guašas krāsām, lai tās kļūst tik cietas kā akmens,” tā cita caur citu steidzīgi stāsta Anna un Helena Lazovskas no Kanādas un Annija Paula Heiberga no Dundagas. „Nē, mājās mamma gan tā neļauj ņemties.”

Arī abi aktieri Laila un Jānis Kirmuškas prāto par laimi. Lailasprāt, visveiksmīgākie laimes meklējumi ir tieši šādās vietās kā 3x3. Te ir kopīgi draugi, kopīgi mērķi un kopīga ikdiena. Jānis citē Imantu Ziedoni, ka tādas lielas laimes nemaz nav, viss top no mazām laimītēm. No tām arī veidojas laimes sajūta – kad mīļie ir paēduši, veseli un viņiem ir labi. Laila rāda Jura Rubeņa un Māra Subača grāmatu „Zīmējumi upē”: „Katra cilvēka dzīve ir Dieva zīmējums, kam katrs cilvēks kaut ko piezīmē klāt. Un bērnu krāsa šajā kopīgajā zīmējumā ir ļoti svarīga,” teic Laila, jo arī viņa ar Jāni rosina bērnus savā dzīves zīmējumā piezīmēt košas krāsas!

Vai ir viegli būt sēdeklī?

„Improvizācija ir tad, kad tu iztēlojies lietas. Kad tu ar savu ķermeni – kustībām un balsi mēģini šīs lietas attēlot. Tikko, piemēram, mēs taisijām laika mašīnu. Tur vajadzēja dažādas detaļas. Es biju sēdeklis,” tā par savu pieredzi improvizācijas mākslā saka rīdzinieks Justs Ceplis. Ievirzes vadītājam Jurgim Spulniekam šī ir piektā nometne. Viņš mācās Latvijas Kultūras akadēmijā par aktieri, rudenī būs jau 4. kursā. Taču ar improvizāciju viņš nodarbojās jau pirms LKA.

„Improvizācija ir lieliska mācību metode. Tā cilvēkā atraisa brīvību, spontanitāti, balsi, ķermeni utt. Tā dzīvē ir ļoti noderīga visās jomās, jo veicina neordināru domāšanu, rosina meklēt jaunus ceļus.” Vaicāts par laimi, Jurgis teic, ka esot laimīgs tad, kad apkārtējiem ir labi. Bet šī brīža mazā laimīte, kas ir ne mazāk nozīmīga, – ielikt zālē basu kāju un spilgtajā saulē ievilkst plaušās spirtu gaisu. Šo laimi Rīgā reti var dabūt!

IEVIRZES

Arheologi strādā Kurzemē

Guntis Zemītis ir racis. Viņš zina, kur rok un ko izrok viņa kolēģi arheologi. Vai nav interesants Latvijas senvēstures ievirzes vadītājs?

Pirmajā nodarbībā viņš pastāstīja, kas pēdējos gados darīts Latvijas senvēstures pētīšanā, kur bijuši izrakumi, pēc tam sāka pēc kārtas apskatīt Latvijas maztautas. Ir seno latgaļu diena, sēļu diena, zemgaļu diena. Stāstu par kuršiem taupa saldēdienam – par viņiem noslēgumā.

„Esam iecerējuši piektdien aiziet uz Pulvertorni pie Kandavas pils. Tur viens mans kolēģis veicis arheoloģiskos izrakumus. Paskatīsimies, kā reāli strādā,” sola Guntis. Viņš pats pēdējoreiz racis 2006. gadā Satezeles pilskalnā Siguldā. Tā kā viņš ir Latvijas Universitātes Latvijas vēstures institūta direktors, ir daudz administratīvu pienākumu, tāpēc pagaidām nav laika rakt. Guntis cer atgriezties pie aktīvas rakšanas.

Viņš stāsta, ka arheoloģijas tendence pēdējos gados ir vairāk skatīties Kurzemes virzienā. Padomju laikā vairāk uzmanības lokā bija Austrumlatvija – tāpēc ka uz Daugavas cēla spēkstacijas un daudz arhitektūras pieminekļu nonāca appludināmajās zonās. Tur ir izrakts ļoti plašs materiāls, bet Kurzeme bija atstāta ēnā.

„Tagad Kurzemei pievērsta pastiprināta uzmanība, te tiek meklēts akmens laikmets un ir interesanti atradumi. Ir atrasts no ziemeļbrieža raga gatavots cirvis. Tas ir senākais arheofakts Latvijā, atrodas Ventspils muzejā. Šobrīd mani kolēģi Užavā apzina vietas, Mežītes pilskalnā rok studenti. Ar labiem panākumiem izrakumi bija arī pie Skrundas bronzas laikmeta pilskalnā Krievkalnā,” stāsta arheologs.

Agrita

NAKTS DZĪVE

Skals kā nīkšanas mērvienība

Zole sabeižda nīkšanu, – informē Nakts meita Lija, kaut gan arī pati bija starp tiem nīkšanas sabeiždējiem. Bet tas nu bija fakts – vakarnakt kafejnīca tika sadalīta divās zonās – nīcēju un zolmaņu, kas viena otru gan uzmundrināja, gan papildināja. Taču nebija jau tik bēdīgi ar tiem nīcējiem: Tomašūns turēja nīcēju kanti, galds bija pilns, vienubrīd pat krēslu bija par maz. Nakts meita uzteic vienu vilku Kalniņu Gundaru, kas papildinājis nīcēju repertuāru ar jaundziesmām. Gundars gan bilst, ka dziesma par melniem matiem meitiņu ar debeszilu kleitiņu ir sena strēlnieku nerātnā dziesma.

Zolmaņiem pirmās nakts saciksti pabeidzot, nīcēju rindās atgriezās nīkšanas smagsvari un arī vecais repertuārs. Vai nu meditātīvās zīmēšanas ievirzes iespaidā, vai gluži vienkārši tāpēc, ka ir jau 3x3 vidus, vīri pamazām tuvinās dziesmu filozofijas analīzei. Tā pie dziesmas „Nadūd Dīvs(i) veitulam” Rokpeļņu papus izvīzēja jautājumu, cik tad garam jābūt tam skalam, ko dedz līgaviņa, gaidot mājās savu dzērājiņu. Kārlis sprieda, ka 6 metrus vajadzētu. Tāda skala darināšana varētu būt vīru ievirze kādā no nākamajām 3x3. Pēc dažiem apcerīgiem brīžiem secinājis, ka Rokpeļņu mātes skals tovarak jau varētu būt izdedzis, Kārlis cēlās kājās, un viņam atbalstoši sekoja arī tuvākie nīkšanas biedri.

Rasma

Tradīciju saglabāšana – atbildība

Ievirzi Latviski rituāli un tradīcijas Inese Krūmiņa Latvijas 3x3 saietos vada pirmoreiz. Līdz šim viņa Latvijā parasti mācīja aust ceļu jostas, bet ārzemju 3x3 nometnēs ir vairākkārt vadījusi Folkloras ievirzi.

Domājot par latviskiem rituāliem un tradīcijām, Inese gribēja atrast vidusceļu starp praktisko un dziļi teorētisko, tādēļ ievīzē arī padzied un izkustas, un galu galā atvēlētā laika ir stipri par maz. Inese stāsta: „Visa pamatā ir stāsts par laika neviendabīgumu. Lai gan pulkstenis skaita precīzas sekundes un minūtes, visi zinām, ka katrai šai laika mērvienībai izjūtās var būt cits garums – ir sekundes, kas ilgst mūžību, ir minūtes, kas stiepjas kā gumija, un dienas, kas ir viens mirklis. Ir brīži, kas ir īpaši ne tikai vienam cilvēkam, bet daudz lielākam pulkam. Mums tie ir gadskārtu svētki un mūža godi – krustabas, vedības jeb kāzas un bedības jeb bēres, kā arī vairāki iniciācijas rituāli – piemēram, kad puisis dabū nazi, bet meitene – vainadziņu.”

Ineses saikne ar 3x3 aizsākās 1990. gadā Madlienā, kad Ineses un Jāņa četru bērnu ģimenei piedāvāja četrus ielūgumus uz nometni. Divi mazākie bērni palika mājās, un tā sākās 3x3 ceļš. Jau 1993. gadā Krūmiņi vadīja 3x3 nometni, un to viņi ir darījuši vēl sešas reizes, gādājot arī par Vadības loka 3x3 nometni Mazsalacā. 2011. gadā nometni Cesvainē vadīja jau dēls Ingus ar sievu Egiju.

„Ja mēs kaut ko zinām par tradīcijām un kaut ko no tā atkārtojam, tad es nevaru garantēt, ka to darīs arī nākamās paaudzes. Bet vienu gan es varu garantēt: ja mēs kaut ko palaidīsim vējā, tad to neturpinās arī nākamās paaudzes. Tātad – tā ir arī mūsu atbildība,” saka Inese.

Lolita

Zagli uzvar Reinis un Poga

Dančus trešdien spēlēja Zane Martinova, Vivita Skurule, Sandra Stare un Inga, Ieva un Zane Stafecas. Trešdienas vakara danči aizvadīti tradicionāli, ierasti un pamatīgi – tādi, kādiem jābūt dančiem. Bija cūkas, pankūkas, raganas, oira, straujā upe, sēnes, īri un, protams, zaglis. Zagli uzvarēja Reinis Skuruls un Poga.

Lolita

Palasies, kā Siliņš vēzē savu spalvu “KandavĒZE”. 4

Vai manu! Šodien ekskursijas diena, un materiāli Ēzei jāiesniedz no paša rīta. Un tā, kamēr jūs mielojaties pie brokastu galda, es rakstu. Kā Austrālijas nacionālais varonis Neds Kellijs teica, kad viņu veda uz pakāršanu: „Tāda ir dzīve!”

Trešdienas pēcpusdienā viesojos Purcie-ma zābacības ievirzē, 5 minūšu gājienā no manas dzīves vietas. Ārpusē dzelten-zila fla-ga ar uzrakstu “Lotos motor oil.” Ievirzē ir ti-kai 3 vīrieši, divi ar īpatnēju matu stilu, kādu savā laikā nēsāja mohavku indiāņi. No man pazīstamiem – Vivita Skurule, Ārija Liepiņa-Stūrniece, Viesturs Kirmuška. Viestura papu

nekur nemanīju, neskatoties uz ziņām no nedrošiem avotiem, ka šuj sev vesti.

Iemetu aci arī rotkaļu būšanā un koka rotaļlietu darināšanā tēviem un dēļiem. Atpakaļ nākot, ko es redzu? Valdi Čirkstu ar saviem “veseliem un nedalītiem.” Kas te notiek? Vienīgais uz pakaļkājām ir Val-dis, pārējie guļ zālē vēkšpēdus. Sieviešu jūra, viņu starpā Aloida Jurčenko, Māra Tupese, Inese Bērziņa, Inga Stafeca. No vīrišķiem – Aleksis Sarma. Cik noprotu, viņus māca elpot, pie tam savādā veidā. Piemēram, jāieelpo caur muti un jāizelpo caur labo roku. Netiek paskaidrots, kā tas

Siliņš, gatavojoties referātam: „Klau, veco zēn, paklausies, ko es stāstīšu par Austrāliju.” Emīls: „Uldi, izstāsti vēlreiz, kā tur bija – ķengurs salika savā somā alu un tad sāka lēkāt? Un tālāk?”

izdarāms. Neviens arī neko neprasa. Man saprotamāka bija komanda: ieelpot caur muti un izelpot caur sēdamvietu.

Ievirzes vadītājs man pačukst, ka no-darbības drīz būšot dzīvākas. Kā vēlāk dzirdu, tad kursanti pa pāriem viens ot-ram gulējuši... Nē, es labāk neko vairāk neteikšu...

U.

No mana referāta “Dīvainā Austrālija”

Ja iznāk ar neaustrāliešiem runāt par čūskām, zirnekļiem, dzelijzivīm, zilriņķu oktopusiem, rajām, cukurniedru krupjiem u. c., man prasa: „Vai jums Austrālijā ir arī kāds lopiņš, kas nav indīgs?,” Nu, ka ir. Piemēram, aita. Es, protams, pārspilēju. Mazliet.

Tas būs 40-50 gadus atpakaļ, kad Sid-nejas jūrmalā atrada mirušu kādu karavī-ru. Post-mortemā viņam uz rokas atrada tādu kā nobrāzumu. Vainīgais izrādījās zilriņķu oktopuss. Nāves cēlonis sacēla Sidnejā vēl nepieredzētu trauksmi. Nevienam nebija ne jausmas, ka šis dzīvnieciņš golfa bumbas lielumā spēj nogalināt 26 pieaugušus cilvēkus pāris minūšu laikā.

Kā izskatās indīgais cukurniedru kru-pis? Riebīgi! Zaļgan-dzeltens ar tādu ģīmi, ko tikai paša māte var mīlēt. Cukurnied-ru krupji ir lielākie saldūdens krokodiļu iznīcinātāji. Ja krokodīlis uzciēnā sevi pusdienās ar Bufo marinus (krupja latīņu vārds), tad tās abiem ir beidzamās.

Pīlknābis vai *platypus* ir viens no Aus-trālijas neparastākajiem dzīvniekiem. Maza auguma mamals, ar pīles knābi, beb-ru asti un ūdra ķepām, veikls peldētājs, dēj olas, zida mazuļus ar pienu. Arī viņam ir indes audi pakaļkājās piesī. Inde sagādā cilvēkam pamatīgas sāpes, bet neko vairāk.

...

Pazīstamākais Austrālijas abinieks ir krokodīlis. Tie dalās 2 grupās: saldūdens un sālsūdens krokos. Pēdējos sauc par “solti-jiem”, tie ir lielāki un ļoti bīstami. Soltiji ir sa-

stopami arī upēs, kur tie ienāk paisuma laikā. 1950. gados slavens krokodiļu mednieks bija latvietis Arvids Blūmentāls, kas saldūdens krokodiļus ķēra kailām rokām. Balstīta uz viņa dzīvi, ir uzņemta arī filma. Blūmentā-lam Ziemeļteritorijā bija trakuļa reputācija. Kad viņš ieradies no džungļiem pilsētes krogū uz šķidrām pusdienām, pilsētes tēvi pat apsvēruši, vai viņš nebūtu nost šaujams. Tā es lasīju vienā žurnālā. Viņam arī vienī-gajam uz laukiem bijusi pusotra stāva māja, gan saslieta no skārda plāksnēm. Blūmentāls savu dzīvi nobeidza kā opalu racējs.

...

Par brīvdabas kamieļiem. Tuksnesī ne-kas liels ko darīt nav, ja neskaita dzimum-dzīves piekopšanu, un vairāk nekā 100 gados tā var saražot milzīgu baru.

...

Laulātā draudzene tiek dēvēta arī par „my better half” (mana labākā puse), bet, kad sieva nav klāt, tad par „ball and chain” (bumba ar ķēdi. Tā vēl pirms 150 gadiem staigāja katordznieki).

...

Sidneja ir neplānota pilsēta, uzaugusi pati, kā nu māk un prot. Galvenās satik-smes artērijas vertikāli ostai ir *George, Pitt, Castlereagh* un *Elizabeth* ielas. *George* iela ir kādreiz bijusi vēršu (*bullocky*) pa-jūgu ceļš. Melburna jau ir plānota pilsēta. Pilsētas tēvi ir bijuši vizionāri un teikuši: ielām jābūt platām, jo pienāks laiks, kad katram iedzīvotājam būs savas pajūgs.

Ar pajūgiem bijis tā: likums atļāvis vēršu

dzinējiem nokārtot savas mazās vajadzības uz ielas, bet bijis jāstāv ar seju pret ratiem un prom no ietves. Man šķiet, ka mūsu laikā šis likums vēl nebija atcelts. Es tā kā atceros, ka tai laikā viens bija praktizējis se-nās tiesības, stāvēt pie savas automašīnas, nonācis tiesas priekšā un attaisnots.

...

Jaunās Dienvidvelsas pavalstī mazākā alus glāze krogū ir ponijs – 5 unces, Vik-torijā un Rietumastrālijā – 4 unces. Ci-tos štatos, ja prasīsiet pēc ponija, dabūsit lopiņu ar četrām kājām.

...

Kas jāzin pie uzdzēršanas? Populārā-kie teicieni:

Down the gully (Lejā pa ieplaku!)

Down the hatch (Lejā pa lūku!)

Here is lead in your pencil (Lai būtu svins tavā zīmuli)

Here is looking up your kilt (Uz skatiša-nos zem tava kiltā – skotu vīrieša svārki)

Šie saucieni nevar originalitātē sacen-sties ar kādas Ziemeļanglijas industrialās pilsētas dzērāju uzsaucienu: “Uz labu ve-selību! Cerams, ka ķēņiniene nekad ne-noķers masalas!”

Ja jāseko dabas aicinājumam, tad tiek pārējiem paziņots, ka jāiet pakratīt roku savas sievas labākajam draugam.

...

Daži noderīgi zemas pakāpes lamu vārdi: *Pig’s bum* (cūkas pakaļa)

Get stuffed (tiek piebāzts jeb pieštopēts)

Bullshit (bulļu mēsli vai solidākā for-mā – *star dust* – zvaigzņu putekļi).

U.